

## СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З СВІТОВИМ БАНКОМ. ЗАСАДИ СПІВРОБІТНИЦТВА ТА АКТУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Співпраця України зі Світовим банком здійснюється відповідно до Стратегії партнерства МБРР і МФК з Україною. Так Стратегія партнерства Світового банку з Україною на 2012-16 рр., яка й досі залишається актуальним документом співпраці нашої країни з даною міжнародною кредитною установою, визначає два основних напрямки фінансування, [1]:

- 1) поліпшення якості державних послуг і системи державних фінансів;
- 2) поліпшення бізнес-клімату, що дасть змогу розблокувати економічний потенціал України.

В стратегії передбачено Портфель проектів України зі Світовим банком, які спрямовано на підтримку ключових напрямів економічних реформ, а саме: структурну перебудову базових галузей економіки, реформування фінансового та банківського секторів, охорону навколишнього природного середовища. Крім цього, кошти Світового банку спрямовуються на фінансування інвестиційних проектів в електроенергетиці, житловому та комунальному господарстві, соціальному секторі [2].

Так сукупна кількість коштів, що виділялася на такі проекти за всі роки співпраці України та Світового банку зображена на рис.3.1.

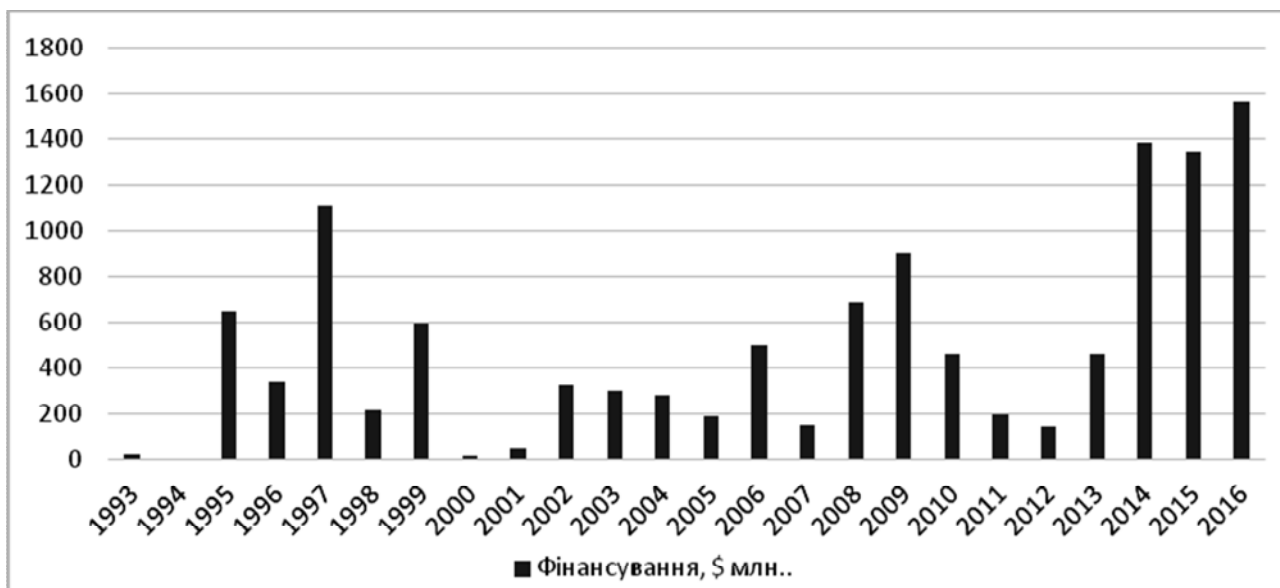


Рис. 1 Фінансування Світовим банком проектів в Україні за 1993-2016 рр.  
Джерело: складено автором за матеріалами [3]

Характеризуючи наведені вище дані можна зробити висновки, що за всю історію фінансування проектів в Україні Світовим банком, роками коли виділялося найбільше коштів є 1997, 2009, та період з 2014 по 2016. Тобто кошти відділялися в більшій мірі саме в час найбільшої їх потреби, а саме існуванні кризових явищ в житті українського суспільства.

В табл. 1 наведено актуальні на 2017 року проекти Світового банку, що перебувають в процесі реалізації.

Таблиця 1

## Актуальні проекти, що в 2017 році реалізуються за фінансування Світовим банком

Назва проекту	Сфера дії проекту	Загальна вартість проекту, \$ млн.	Дата старту проекту	Дата закінчення проекту
Проект з будівництвом другорядних доріг та забезпечення безпеки на дорогах (P127156)	Транспорт	450,00	20 вересня 2012	31 грудня 2018
Проект розбудови міської інфраструктури (P132386)	Водні ресурси та їх очищення	300,00	22 травня 2014	31 жовтня 2020
Проекту підвищення енергоефективності у секторі централізованого теплопостачання (P132741)	Енергетика	332,00	22 травня 2014	31 жовтня 2020
Проекту модернізації системи соціальної підтримки населення України (P128344)	Соціальна безпека	300,00	3 липня 2014	1 жовтня 2020
Проект по розбудові додаткової мережі з постачанням енергії (P146788)	Енергетика	330,00	22 грудня 2014	30 червня 2020
Проект з покращення в галузі охорони здоров'я (P144893)	Охорона здоров'я	214,73	4 березня 2015	30 вересня 2020
Проект розвитку автомобільних доріг (P149322)	Транспорт	560,00	3 листопада 2015	31 грудня 2021
Підтримка газової безпеки України (P155111)	Енергетика	500,00	18 жовтня 2016	3 листопада 2020

Джерело: складено автором за матеріалами [3]

Так характеризуючи наведені вище дані ми можемо стверджувати, що найбільші проекти з відповідно великим фінансуванням стосуються сфери енергоефективності, інфраструктури, охорони здоров'я та соціального захисту.

Тобто, відповідно до офіційної інформації в Україна на гроші Світового банку в актуальний час реалізується 8 проектів на суму 2,7 мільярди доларів США на 89 локаціях, [3].

Отже, Світовий банк надає активну підтримку Україні в переході до ринкової економіки та зменшенні бідності. Проекти, що їх підтримує Світовий банк в Україні, сприяють створенню робочих місць, забезпеченню постачання води та електроенергії, зміцненню фінансових систем, передачі фахових знань і навичок та нових технологій, а також допомагають Україні використовувати природні ресурси, не завдаючи при цьому шкоди навколишньому середовищу.

1. Стратегія партнерства з Україною на період 2012–2016 фінансових років. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Міжнародна фінансова корпорація. Багатостороннє агентство гарантування інвестицій. Документ Світового банку. Проект 28 жовтня 2011 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/csa/ua/2011>

2. *Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями [Електронний ресурс] // Сайт Міністерства закордонних справ України : [сайт]. – Режим доступу : <http://mfa.gov.ua>*

3. *Група Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>*

**Оніщенко А.О.**

студент-магістр

**Опалько В.В.**

к.е.н., доцент

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

## **ЗАРУБІЖНІ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ**

Удосконалення пенсійної системи України в контексті цивілізаційного розвитку є обов'язковою умовою. Це зумовлене різними причинами: старінням населення, фінансовим аспектами, економічними умовами розвитку, загальною тенденцією підвищення пенсійного віку та ін.

Проблема реформування пенсійної системи висвітлюється у працях багатьох вчених, зокрема, Н.Болотіної, М.Бойко, С.Синчук, М.Боднарук, В.Бурак, І.Гуменюк, С.Прилипка, Г.Чанишева, та інших. Проте чимало аспектів в реформуванні пенсійної системи, особливо можливості застосування в Україні міжнародного досвіду реформування пенсійної системи, залишаються невирішеними.

У світовій практиці пенсійного забезпечення прийнято розглядати кілька основних моделей пенсійної системи. Всі вони побудовані на основі розподільчого чи накопичувального принципів, мають специфічні особливості, які враховуються при розробці національних моделей пенсійного страхування. Існуючі пенсійні моделі можна класифікувати за фінансовими ресурсами, централізацією, структурою, специфікою країн, стратегією, рівнем розвитку економіки, моделлю Світового банку, типом реформи.

За особливостями формування фінансових ресурсів розрізняють пенсійні моделі:

1) солідарні системи пенсійного забезпечення – коли працівники та роботодавці здійснюють трансферти між поколіннями, тобто формують фінансові ресурси для фінансування пенсій;

2) капіталізовані (накопичувальні) – ґрунтуються на накопиченні працівником фінансових ресурсів на особовому рахунку упродовж трудової діяльності та передбачають обов'язковість ринків капіталу, через які здійснюються тимчасові трансферти. Розмір пенсії залежить від накопиченої грошової суми протягом трудової діяльності.

Такі країни, як Велика Британія, Швейцарія, Нідерланди, Ірландія і Данія, використовують системи «фіксованої ставки», які переважно фінансуються за рахунок загальнодержавних податків і передбачають фіксовані ставки пенсійних виплат незалежно від отримуваної заробітної плати та сплачених внесків [1, с.31].

Фінансування пенсійних систем більшості країн ЄС здійснюється за рахунок державного субсидування. В якості додаткового рівня пенсійного забезпечення зазвичай використовуються професійні накопичувальні схеми. Винятком є Франція, де застосовується розподільчий принцип фінансування. Третій рівень пенсійної системи в промислово розвинутих країнах – це добровільне пенсійне забезпечення [2, с.27]. Варто було б для України використовувати замість розподільчої системи – індивідуальні накопичувальні рахунки з обов'язковими та добровільними внесками. Перевагою такого підходу є те, що гроші з накопичувального рахунку будуть власністю лише громадянина і зможуть передаватися у спадок, що стане вагомим ресурсом для підвищення пенсій у перспективі.

Аналіз за 2016 рік питомої ваги сплати роботодавцями внесків до системи соціального страхування показав, що в Україні це – 36,7-49,7%, в Німеччині – 20,6%; Франція – 34,9%;